

Uusi alku 20

Jeesus parantaa verenvuototautia sairastaneen naisen ja herättää Jairoksen tyttären kuolleista

Savonlinnan Tuomiokirkko, 13.10.2010

Mark 5:21-34

Jairoksen hätä ja usko

Olemme Markuksen evankeliumissa päässeet jaksoon, joka kommentaareissa on otsikoitu nimellä ”Valtavia ihmeitä”. Se kertoo Jeesuksen retkestä Gennesaretin järven yli ja takaisin. Sen aikana hän tyynnyttää myrskyn ja parantaa raivoisan riivatun miehen. Kotiin palattua ihmeteot jatkuvat.

Kun Jeesus oli veneellä palannut toiselle puolen järveä, hänen luokseen kerääntyi paljon väkeä. Hänen vielä ollessaan rannalla sinne tuli yksi synagogan esimiehistä, nimeltään Jairos. (Mark 5:21-22)

Tapahtumapaikkaa ei mainita, mutta mitä ilmeisimmin se oli Kapernaum. Siellä oli synagooga. Synagoogalla oli esimies, jonka tehtävänä oli huolehtia jumalanpalveluksen asianmukaisesta menosta. Hänen nimensä oli Jairos. Tavallisesti ihmekertomuksissa ei mainita henkilöiden nimiä, mutta tässä nimi on. Epäilemättä se kertoo siitä, että nimi tosiaan oli Jairos ja se oli jäänyt suulliseen perimätietoon muistiin.

Jeesuksen nähtyään mies heittäytyi hänen jalkoihinsa (Mark 5:22)

Tämä kertoo siitä, että Jairos uskoi Jeesukseen jumalallisena henkilönä, Jumalan lähettämänä Messiaana. Juutalainen ei nimittäin suostu polvistumaan ihmisen edessä.

Ilmeisesti Jairos oli saanut seurata synagoogassa ja muualla Kapernaumin ympäristössä Jeesuksen tekoja ja opetusta ja tullut vakuuttuneeksi siitä, että tässä oli enemmän kuin ihminen. Siksi hän luopui ihmisten pelosta ja arvostelusta ja antautui siihen vaaraan, että häntä arvosteltaisiin liiasta hyväuskoisuudesta. Eihän synagoogan esimiehen tosiaankaan ollut soveliasta heittäytyä kiertelevän saarnaajan jalkoihin.

Mutta Jairosta ajoi Jeesuksen jalkojen juureen syvä hätä:

ja [hän] pyysi hartaasti: "Tule, tyttäreni on kuolemaisillaan. Pane kätesi hänen päälleen, niin hän paranee eikä kuole." (Mark 5:23)

Hätä oli se, joka lopullisesti sai Jairoksen luopumaan epäilyksistä ja ihmisten arvostelun pelosta. Hätä sai hänet uskomaan, turvautumaan Jeesuksen kaikesta sydämestään, viimeisenä oljenkortenaan. Hän oli kuullut, että Jeesus paransi laittamalla kätensä sairaan pään päälle. Hän uskoi, että Jeesus voisi tehdä saman hänen tyttärelleen.

Usko tulee kuulemisesta

Jairoksen tapaus kertoo siitä, miten tärkeää on, että ihminen saa kuulla siitä mitä Jeesus on tehnyt toisille. Sellaista kuullessaan ihmisessä voi herätä toivo ja usko siihen, että sama voi olla totta

minunkin kohdallani. Siksi Jairos uskalsi uskoa, varmana asiastaan: ”Pane kätesi hänen päälleen, niin hän paranee eikä kuole!”

Usko oli syntynyt kuulemisesta. Jairos oli kuullut evankeliumin, kuullut, että Jeesus on hyvä ja että hänellä on valta parantaa. Hän uskoi kuulemansa ja siksi lankesi Jeesuksen jalkoihin.

Jeesus lähti miehen mukaan, ja suuri väkijoukko seurasi häntä ja tungeksi hänen ympärillään. (Mark 5:24)

Jeesus ei halveksi kurjan pyyntöä. Jairos ei pysytellyt ulkopuolisena tarkkailijana, ei pelkkänä sensaation etsijänä, ei pelkkänä objektiivisena ”kulttuurikristittynä”. Siksi Jeesus lähti hänen mukaansa.

Verenvuototautisen naisen usko

Jeesuksen ympärillä tungeksivasta väkijoukosta Markus kertoo siksi, että se johdattaa samaan aikaan tapahtumassa olevaan toiseen ihmeeseen.

Siellä oli myös nainen, jota kaksitoista vuotta oli vaivannut verenvuoto. Hän oli kärsinyt paljon monien lääkäreiden käsissä ja kuluttanut kaiken omaisuutensa saamatta mitään apua; pikemminkin hänen tilansa oli huonontunut. Hän oli kuullut Jeesuksesta, ja nyt hän väentungoksessa tuli Jeesuksen taakse ja kosketti hänen viittaansa. Nainen näet ajatteli: ”Jos pääsen koskettamaan edes hänen viittaansa, niin minä paranen.” Siinä samassa verenvuoto tyrehtyi ja hän tunsu ruumiissaan, että vaiva oli poissa. (Mark 5:25-29)

Tämäkin tapaus korostaa kahta asiaa: sitä, miten tärkeitä evankeliumin kuuleminen on. Ja sitä, miten tavattoman arvokasta Jeesuksen uskominen on.

Nainen oli kuullut Jeesuksesta. Siksi hänessä oli herännyt usko Jeesukseen. Kun usko ja Jeesus kohtaavat, silloin alkaa tapahtua. Usko saa omistaa Jeesuksessa olevan voiman ja pelastuksen. Tässä tapauksessa se tarkoitti sitä, että verenvuototauti loppui.

En tarkoita sitä, että uskomalla Jeesukseen voisi parantua kaikista taudeista. Usein on niin, että tauti tai vaiva ei parane, vaikka miten uskoisi. Tauti tai vaiva voi olla Jumalan tahto.

Verenvuototautia sairastavan naisen paraneminen on kuitenkin vertauskuva siitä, kuinka usko Jeesukseen pelastaa. Joka uskoo, se saa kokea ruumiissaan tai ainakin hengessään, että entinen synnin ja tarkoituksettomuuden taakka on poissa.

Kertomus kuvaa myös uskon luonnetta.

A: Usko syntyy kuulemisesta; ”Hän oli kuullut Jeesuksesta”.

B: Uskolla on oltava oikea kohde. Se on Jeesus, puolestamme kuollut ja ylösnoussut Jumalan ja neitsyt Marian Poika. Usko voi olla heikkokin, mutta kun sen kohde on oikea, se toimii.

C: Usko on luottamista, jolla Jeesuksessa oleva siunaus ja hyvyys omistetaan itselle ajatellen ”hän koskee myös minua”; ”Jos pääsen koskettamaan edes hänen viittaansa, minä paranen”.

D: Uskossa on myös tietoa, jotain konkreettista tietoa uskon kohteesta. Nainen uskoi todeksi sen, mitä oli Jeesuksesta kuullut.

E: Uskossa on myöntymistä. Ei nainen tiennyt miten Jeesuksen voima toimi. Hän myöntyi silti siihen, että se pätsi hänenkin kohdallaan.

Jeesus tunsu heti, että hänestä oli lähtenyt voimaa. Hän kääntyi tungoksessa ja kysyi: "Kuka koski vaatteisiini?" Opetuslapset sanoivat hänelle: "Sinä näet, millaisen tungoksen keskellä olet, ja kysyt: kuka koski minuun?" (Mark 5:30-31)

Jälleen tekstissä toistuu Markukselle tyypillinen sana "heti". Nainen parani heti koskettuaan, Jeesus tunsu heti, että hänestä lähti voimaa.

Tämäkin kertoo uskon tärkeydestä. Jeesuksen ympärillä tungeksi kymmeniä ellei satoja tai tuhansia ihmisiä. Varmaankin aika monet koskettivat ruumiillaan jotain osaa Jeesuksesta heidän ollessaan menossa kohti Jairoksen kotia. Mutta vain yhden kohdalla, sen kohdalla, joka oli uskonut saavansa Jeesuksesta itselleen jotain erityistä, vain sen kohdalla koskettaminen sai aikaan voimanpurkauksen Jeesuksesta. Opetuslapset eivät tietenkään aistineet mitään ja siksi he ihmettelivät Jeesuksen sanoja. Mutta Jeesus tiesi. Hän tunsu itsessään, että joku oli tarvinnut häntä, joku oli uskonut häneen.

Pitääkö saastaisen kammota Jeesusta?

Mutta Jeesus katseli ympärilleen nähdäkseen sen, joka niin oli tehnyt. Nainen vapisi pelosta, sillä hän tiesi mitä hänelle oli tapahtunut. Hän tuli Jeesuksen eteen, heittäytyi maahan ja kertoi hänelle totuudenmukaisesti kaiken. (Mark 5:32-33)

Nainen pelkäsi, koska Mooseksen lain mukaan verenvuototautia sairastava oli saastainen.

"Jos naisella on muulloin kuin kuukautistensa aikana verenvuotoa usean päivän ajan tai jos hänen vuotonsa jatkuu yli kuukautisajan, hän on sinä aikana epäpuhdas samalla tavoin kuin kuukautistilassaan." (3 Moos 15:25)

Ja nyt hän, saastainen, oli mennyt koskettamaan pyhää miestä ja ryöstänyt hänen jumalallista voimaansa! Siksi hän vapisi pelosta, mutta tuli kuitenkin Jeesuksen luo, koska oli varma siitä, ettei voisi kuitenkaan pysyä salassa.

Näin nykyisinkin monet meistä pelkäävät Jeesusta ja Jumalaa. Ajattelempa, että emme ole riittävän hyviä, riittävän uskovaisia kelvataksemme turvautumaan häneen. Oman arkuutemme lisäksi perkele lietsoo tällaisia tuntemuksia, pitääkseen meidät pois Vapahtajan luota. Ja usein ns. uskovaisten asenteet ja tuomio tulevat vielä siihen päälle.

Jeesuksen asenne oli kuitenkin aivan päinvastainen kuin mitä tuo nainen odotti.

Jeesus sanoi hänelle: "Tyttäreni, uskosi on parantanut sinut. Mene rauhassa, sinä olet päässyt vaivastasi." (Mark 5:34)

Mooseksen lain vaatimia sovitushreja (ks. 3 Moos 15:28-30) ei tarvittu. Pelkkä Jeesuksen sana riitti. Se oli "rauha", *shalom*. Tällä kertaa se tosiaan merkitti sitä, syvää sisäistä rauhaa, jossa ei tarvinnut pelätä eikä huolehtia.

Kannattaisiko ehkä sinunkin uskoa Jeesukseen? Siitä huolimatta, että ehkä koet olevasi liian heikkouskoinen, liian epäpyhä, liian tyhmä tullaksesi hänen luokseen?

Nuo ovat todellisia tuntemuksia. Mutta ajattele, ehkäpä ne eivät kuitenkaan vastaa todellisuutta. Ehkäpä Jeesus sanoo sinullekin, heikkouskoiselle: ”Tyttäreni, poikani, uskosi on parantanut sinut. Mene rauhassa, sinä olet päässyt vaivastasi.” Ehkäpä hän ei olekaan sellainen kuin luulit. Ehkäpä hän on niin rakastava, vapauttava ja jalo ja ystävällinen kuin mitä Raamatussa kuvataan ja millaisena monet ovat kokeneet hänet ennen sinua. Ei kai hänestä muuten olisi viitsitty tehdä esim. niin valtavaa määrää kuvataidetta tai musiikkia kuin on tehty. Luuletko, että jokin tunkkainen, ankara vaatija olisi innoittanut niin valtavaa määrää taiteilijoita vuodattamaan rakkautensa Kristusta kohtaan kankaalle tai säveliin?

Älä pelkää edes kuolemaa, usko!

Jeesuksen vielä puhuessa tuotiin synagogan esimiehelle kotoa sana: ”Tyttäresi kuoli jo, miksi enää vaivaisit opettajaa.” (Mark 5:35)

Jairoksen kotona uskottiin kyllä Jeesuksen ihmeitä tekevään voimaan, mutta nyt kaikki oli myöhäistä. Tyttö oli kuollut, eikä paraskaan ihmeparantaja voisi häntä enää auttaa. Pitäisi kunnioittaa pyhän miehen rauhaa eikä vaivata häntä turhaan.

Tämän kuultuaan Jeesus sanoi esimiehelle: ”Älä pelkää, vaan usko.” (Mark 5:36)

Aika kova ohje! Jeesus vaati Jairosta uskomaan häneen kuoleman voittajana. Siitä huolimatta, että normaalille ihmiselle, kuten Jairoksen kotiväelle, ei olisi tullut edes mieleen ajatella, että Jeesus voisi jotain tehdä.

Kova ohje. Mutta toisaalta, aivan vastaavaa Jeesus vaatii meitäkin uskomaan hänestä. Mehän tunnustamme joka sunnuntai uskontunnustuksessa, että ”uskon ruumiin ylösnousemuksen”. Ja hautajaisissa luetaan usein seuraava kohta Johanneksen evankeliumista:

Martta sanoi Jeesukselle: ”Herra, jos olisit ollut täällä, veljeni ei olisi kuollut. Mutta nytkin tiedän, että Jumala antaa sinulle kaiken mitä häneltä pyydät.” Jeesus sanoi: ”Veljesi nousee kuolleista.” Martta vastasi: ”Tiedän kyllä, että hän nousee viimeisenä päivänä, ylösnousemuksessa.” Jeesus sanoi: ”Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko tämän?” (Joh 11:21-26)

Meidän on siis uskottava itsestämme ja muista, että arkku ja hauta eivät ole lopullinen loppu. Meidän on uskottava, että Jeesuksen ylösnousemuksessa tapahtui jotain sellaista, joka vaikuttaa meissäkin, häneen kastetuissa ja häneen uskovissa. Kuoleman edessä Jeesus sanoo meille saman kuin Jairokselle: ”Älä pelkää vaan usko”.

Sisäpiiri saa ymmärtää, muut vain hälisevät

Hän ei antanut kenenkään muun tulla mukaansa kuin Pietarin ja Jaakobin sekä Johanneksen, Jaakobin veljen. (Mark 5:37)

Pietari, Jaakob ja Johannes olivat Jeesuksen opetuslapsijoukon sisäpiiri. Vain he saivat tulla mukaan tämän ihmeen silminnäkijöiksi.

He tulivat synagogan esimiehen kotiin, ja Jeesus näki hälisevän väenpaljouden ja kuuli ihmisten itkevän ja valittavan suureen ääneen. Hän meni sisään ja sanoi: "Miksi te noin hälisette ja itkette? Ei lapsi ole kuollut, hän nukkuu." (Mark 5:38-39)

Tavanmukaiset kuolinvalitukset olivat jo alkaneet. Olihan se ymmärrettävää, pieni, suloinen tyttö oli kuollut.

Kuoleman voittaja

Mutta Jeesus oli toista mieltä: "Ei lapsi ole kuollut, hän nukkuu."

Tätä Jeesus ei sanonut siksi, että hän olisi luullut lapsen olleen vain valekuollut. Jeesus sanoi sanansa kuoleman voittajana, ylösnousemuksen Herrana, jolla on valta kuolemankin yli sanojensa kautta. Hänen sanansahan ovat luomisen sanoja, joiden kautta kaikki elämä on luotu ja pysyy voimassa. Siksi se mitä hän sanoo, on totta.

Tämäkin liittyy uskon luonteeseen. Roomalaiskirjeessä sanotaan näin:

Tähän Jumalaan Abraham uskoi, häneen, joka tekee kuolleet eläviksi ja kutsuu olemattomat olemaan. Abraham toivoi, vaikka toivoa ei ollut, ja niin hän uskoi tulevansa monien kansojen kantaisäksi näiden sanojen mukaisesti: "Näin suuri on oleva sinun jälkeläistesi luku." Hänen uskonsa ei horjunut, vaikka hän, lähes satavuotiaana, tiesi elinvoimansa sammuneen ja Saaran kohdun kuihtuneen. Abraham ei ollut epäuskoinen eikä epäillyt Jumalan lupausta, vaan sai voimaa uskostaan. Hän antoi Jumalalle kunnian varmana siitä, että Jumala pystyy tekemään sen mitä on luvannut. (Room 4:17-21)

Jumala on siis se, joka "kutsuu olemattomat olemaan". Maailma on luotu siten, että Jumala sanoi olemattomuuteen, "tulkoon valo". Ja valo tuli. Ei-mikyydestä tuli olevaa. Samalla tavalla Jeesus kutsui itsessään täysin kuolleen Jairoksen tytön eloon.

Näin hän tekee myös meille. Hän vanhurskauttaa itsessään syntisen sanomalla sanansa, lukemalla Kristuksen vanhurskauden meidän hyväksemme. Näin hän tekee meidät hengellisesti eläviksi, vaikka itsessämme olemme hengellisesti kuolleita. Hän tekee hengellisesti ei-mistäään olevaa Jumalan edessä.

Ihminen ei luonnostaan tätä ymmärrä. Näin oli tuolloinkin:

Jeesukselle naurettiin. Mutta hän ajoi kaikki ulos, otti mukaansa lapsen isän ja äidin sekä seuralaisensa ja meni huoneeseen, jossa lapsi oli. (Mark 5:40)

Jeesus ei välitä pitää epäuskoisia itkijöitä todistamassa sitä, kuinka hän kutsuu olemattoman olevaksi, kuolleen eläväksi. Hän ottaa mukaansa ainoastaan tytön äidin ja isän, jotka rakastivat lastaan loppuun asti ja jaksoivat siksi uskoa ja toivoa, että Jeesus voisi pelastaa. Lähipiiri Pietari, Jaakob ja Johannes pääsivät myös mukaan. Muut ajettiin ulos kuin myöhemmin Jerusalemin temppelin markkinaväki.

Talita kuum!

Hän otti lasta kädestä ja sanoi hänelle: "Talita kuum!" (Mark 5:41)

Tässä olivat luovat sanat, vastaavat kuin ”Tulkoon valo!” Alkuseurakunta halusi säilyttää nämä sanat sellaisina kuin Jeesus ne sanoi, arameankielisinä. Ne tarkoittavat: ”Tyttö, nouse!”

Heti tyttö nousi ja käveli; hän oli kaksitoistavuotias. Kaikki olivat hämmästyksestä suunniltaan. Jeesus kielsi ankarasti heitä kertomasta tästä kenellekään. (Mark 5:42-43)

Tyttö ei ollut edes heikko, vaan nousi ja kykeni heti kävelemään, Jeesuksen sanojen voimasta. On selvää, että kaikki olivat hämmästyksestä sekaisin ja pelosta sekä ilosta. Ei ihmisen tunne-elämä kestä tasapainossa tällaisen edessä.

Messias-salaisuus säilyy

Jeesus halusi edelleen pitää kiinni messias-salaisuudestaan. Ulkopuolelle jääneille varmaankin selitettiin, että Jairoksen tytär oli ollut valekuollut ja siksi Jeesus oli voinut hänet herättää. Siksi kai Jeesus oli suurelle joukolla sanonut: ”Ei lapsi ole kuollut, hän nukkuu.” Vain isä, äiti, Jaakob, Johannes ja Pietari sekä Jeesus itse tiesivät, mitä oikeasti oli tapahtunut.

Tytölle hän käski antaa syötävää. (Mark 5:43)

Näin Jeesus palautti vanhemmat ja tytön takaisin arkeen. Ja ehkä kuoleman porteista palaaminen tosiaan on hyvin nälättävää.